

CAP. XV. Statul în economia de piață

I. INDICAȚI RĂSPUNSUL CORECT:

1. **Intervenția statului în economie la nivel microeconomic este determinată de:**
 - a) existența unor dezechilibre generale;
 - b) asigurarea unui cadru legislativ adecvat;
 - c) limitele competenței organelor administrative;
 - d) necesitatea asigurării unor servicii nemarfare pentru grupuri locale;
 - e) dificultăți care afectează un segment majoritar al populației.
2. **Intervenția statului în economie la nivel microeconomic se realizează prin:**
 - a) sistemul de impozite percepute de la agenții economici;
 - b) sistemul de taxe percepute de la populație;
 - c) stabilirea taxelor locale;
 - d) programe orientative pentru agenții economici;
 - e) gestionarea unităților economice din sectorul public.
3. **Intervenția statului în economie la nivel macroeconomic se realizează prin:**
 - a) dirijarea principalelor resurse în conformitate cu interesele generale;
 - b) conducerea nemijlocită a activității sectorului public;
 - c) realizarea protecției sociale a populației;
 - d) stabilirea salariilor angajaților sectorului public;
 - e) stabilirea prețurilor la un număr de produse și a tarifelor la anumite servicii.
4. **Strategiile economice nu pot fi elaborate:**
 - a) la nivel general;
 - b) la nivel național;
 - c) la nivel local;
 - d) pe domenii de activitate;
 - e) sectorial.
5. **Obiective (ținte) ale politicilor economice sunt:**
 - a) creșterea productivității agenților economici;
 - b) reducerea costurilor de producție;
 - c) temperarea concurenței agenților economici;
 - d) afirmarea întreprinderilor mici și mijlocii;
 - e) creșterea rentabilității activităților desfășurate de către agenții economici.
6. **Veniturile fiscale nu au în componență:**
 - a) impozitul pe profit;
 - b) impozitul pe salariu;
 - c) accizele;
 - d) încasările din rambursarea împrumuturilor acordate;
 - e) taxele vamale.

7. Un buget excedentar este un fenomen negativ atunci când:

- a) veniturile au crescut mai repede decât creșterea cheltuielilor;
- b) cheltuielile s-au micșorat ca urmare a economiilor la obiectivele realizate;
- c) se realizează continuu, an de an;
- d) veniturile realizate au crescut față de cele stabilite, iar cheltuielile au rămas aceleași.
- e) veniturile colectate corespund celor stabilite.

8. Programarea economică:

- f) are caracter obligatoriu;
- g) se practică numai de către țările dezvoltate;
- h) constituie un element complementar al pieței;
- i) îngreșește (limitează) libera inițiativă a agenților economici;
- j) nu poate fi realizată în condițiile în care proprietatea privată este dominantă în economia unei țări.

9. Intervenția statului în economie trebuie subordonată cu prioritate:

- a) asigurării protecției sociale;
- b) limitării fenomenului de șomaj;
- c) influențării activității agenților economici;
- d) promovării exporturilor;
- e) necesității de a asigura un buget central echilibrat.

10. Limitele marjei de intervenție a statului în funcționarea economiei de piață sunt:

- a) exclusiv de natură obiectivă;
- b) exclusiv de natură subiectivă;
- c) un element perturbator, de disfuncționalitate al acestui tip de economie;
- d) dependente de dimensiunile proprietății private;
- e) total contraproductive pentru o economie concurențială.

11. Prezența statului în economia de piață se realizează:

- a) numai la nivel macroeconomic;
- b) numai la nivel microeconomic;
- c) numai pe ramuri de activitate economică;
- d) atât la nivel macroeconomic, cât și la nivel microeconomic;
- e) doar în condițiile inexistenței proprietății private.

12. Acoperirea neinflaționistă a deficitului bugetar într-o economie de piață se realizează prin:

- a) creșterea deficitului balanței comerciale;
- b) devalorizarea monedei naționale;
- c) contractarea de împrumuturi de stat;
- d) emisiunea de bani fără acoperire în bunuri și servicii;
- e) controlul prețurilor bunurilor economice.

13. În economia de piață, programarea economică nu poate fi:

- a) orientativă;
- b) informativă;
- c) stimulativă;
- d) incitativă;
- e) obligatorie.

- 14. Funcționarea economiei în condițiile pieței nu este însoțită de fenomene și procese negative previzibile determinate de:**
- proprietatea publică;
 - înseși limitele pieței;
 - comportamentele economice, individuale și sociale raționale;
 - intervenția bruscă a statului în economie;
 - integrarea economică internațională.
- 15. În economia de piață, statul, ca responsabil al executării bugetului, face parte din categoria:**
- producătorilor de bunuri materiale;
 - producătorilor de servicii de redistribuire a veniturilor;
 - producătorilor de servicii marfare;
 - instituțiilor financiare care mobilizează și repartizează disponibilitățile financiare temporare;
 - societăților ce garantează despăgubirea în caz de forță majoră.
- 16. Prin crearea cadrului juridic legislativ necesar desfășurării activității economice, statul se implică în economie în calitate de:**
- persoană fizică;
 - agent economic nerezident;
 - administrator al propriului patrimoniu;
 - proprietar al unităților economice denumite societăți comerciale nefinanciare;
 - agent economic rezident care se încadrează în categoria administrației publice.
- 17. Măsurile promovate de stat pentru ameliorarea sau înlăturarea unor dezechilibre macroeconomice îl pun pe acesta în situația de:**
- agent economic din orice categorie;
 - beneficiar de bunuri produse de alții;
 - participant la schimbul de bunuri economice;
 - creator al cadrului desfășurării normale a activității economice;
 - intermediar al tranzacțiilor pe piață.
- 18. Care dintre elementele de mai jos nu constituie cauze directe ale bugetului deficitar al României în ultimii 12 ani?**
- decăderea economiei naționale;
 - utilizarea veniturilor bugetare pentru realizarea unor obiective cu eficiență scăzută;
 - creșterea exacerbată a costurilor sociale ale tranziției;
 - evaziunea fiscală și existența economiei subterane;
 - scăderea ratei șomajului și a ratei inflației.
- 19. Deficitul bugetar poate avea efecte stimulative atunci când:**
- se acoperă prin emisiune monetară;
 - are o pondere de 5,5% din PIB;
 - se manifestă pe termen scurt și este redus;
 - este mai mic decât deficitul balanței comerciale;
 - se acoperă din profit.

20. Implicarea statului în economie, în cadrul programării economice, se realizează prin:
- restrângerea liberei inițiative a agenților economici;
 - acțiuni de constituire și alocare (folosire) a resurselor pentru atingerea unor obiective preconizate de către el;
 - desființarea creditului pentru întreprinderile private;
 - încheierea de contracte avantajoase exclusiv cu întreprinderile proprietate publică;
 - obligarea tuturor agenților economici de a utiliza exclusiv resurse proprii în activitatea pe care o desfășoară.

II. CARE DINTRE URMĂTOARELE AFIRMAȚII ESTE ADEVĂRATĂ ȘI CARE ESTE FALSĂ?

- Implicarea statului în economie la nivel macroeconomic constituie o opțiune cu caracter subiectiv și care aparține guvernelor aflate la conducerea statului.
- Întreprinderile al căror proprietar este statul prestează servicii nemarfare prin intermediul administrațiilor publice.
- Într-o economie de piață modernă implicarea statului în viața economică poate fi nelimitată.
- Dacă luăm în considerare sfera de cuprindere, strategiile economice pot fi: naționale, regionale, locale, sectoriale și individuale.
- Creditul, sistemul de impozite și taxe, restricțiile vamale, ca și programarea economică reprezintă strategii naționale.
- Instrumentele folosite pentru realizarea politicilor economice sunt general valabile pentru toate țările cu economie de piață.
- Un buget public care an de an este excedentar semnifică o politică bugetară rațională, pozitivă.
- Creșterea bugetului public ca urmare a creșterii impozitelor percepute de la agenții economici are ca rezultat sporirea posibilităților de lărgire a investițiilor pentru toți participanții la activitatea economică dintr-o țară.
- Datoria publică este constituită din impozitele și taxele datorate de către agenții economici față de buget și care n-au fost vărsate (achitate) de către aceștia.
- Programarea economică limitează – într-o anumită măsură – libera inițiativă.
- Programarea economică este un procedeu folosit de multă vreme la nivel microeconomic de către întreprinderile capitaliste.
- Întocmirea sistematică a bugetului de stat de către guvernarea aflată la putere constituie un exemplu de programare economică.

III. TEXTE DE COMENTAT

- „Desigur, în sistemele actuale, guvernul are un rol important în modificarea modului de funcționare a sistemului de prețuri. Cele mai multe state participă efectiv la reglementarea și stabilirea prețurilor pentru produsele ramurilor care formează așa-*

numita infrastructură a producției, pentru cele ale complexelor militare-industriale, ca și la o serie de produse agricole de bază.”

(P. A. Samuelson)

2) „În mai mult de un secol, produsul și venitul național al Statelor Unite sunt în creștere. Dar, simultan, în America, precum și în aproape toate țările, oricare ar fi tipurile lor de civilizație, cheltuielile publice au tins să crească încă mai rapid. Fiecare perioadă critică – fiecare război, fiecare depresiune – fiecare perioadă în care se simt mai mult sărăcia și inegalitatea obligă puterile publice să dezvolte activitatea lor. Totuși, chiar după ce situația redevine normală, aceste cheltuieli, așa cum arată o experiență constantă, nu se reduc niciodată la nivelurile lor anterioare.”

(P. A. Samuelson)

IV. COMPLETAȚI SPAȚIILE LIBERE CU TERMENII ADECVAȚI:

- 1) Gradul de implicare a statului în economie este totdeauna rezultatul unui anumit raport de
- 2) Organele administrației de stat, deși sunt numeroase, fiecare poate să acționeze atât cât îi permite
- 3) Strategiile economice relevă și de importanța generală deosebită pe termen
- 4) Politicile economice exprimă în esență, precum și
- 5) Un buget echilibrat exercită un efect asupra economiei.
- 6) Efectele deficitelor bugetare asupra diferă în funcție de și
- 7) Programarea economică este un instrument de a statului în
- 8) Programarea economică reprezintă un element complementar al pe care se sprijină.

RĂSPUNSURI

I. 1. d; 2. e; 3. c; 4. c; 5. d; 6. d; 7. c; 8. c; 9. c; 10. d; 11. d; 12. c; 13. e; 14. c; 15. b; 16. e; 17. d; 18. e; 19. c; 20. b.

II. 1. F; 2. F; 3. F; 4. F; 5. F; 6. F; 7. F; 8. F; 9. F; 10. F; 11. A; 12. F.

IV.

1. „interese”; 2 „autonomia sa”; 3. „obiectivele durabile”; „mediu și lung”; 4. „țintele ce trebuie atinse în economie”; „mijloacele necesare realizării lor”. 5 „neutru”; 6. „economiei”; „mărimea”; „durata lor”; 7. „implicare”; „economie”; 8. „pieței”.